

Triumf globalizace - tříměsíční pořadník na ledničku v Německu

- CZ24 News | 27. srpna 2021

NĚMECKO: Německá televize ZDF zveřejnila informaci, že ve Spolkové republice se nyní na ledničku čeká až 3 měsíce. Majitel obchodu s domácími elektrospotřebiči v reportáži uvedl, že zákazníci čekající na dodávku chladničky v zájmu spravedlnosti zapisuje do pořadníků. V kdysi nejprůmyslovější zemi v Evropě kvůli nedostatku zboží prudce zdražuje vybavení domácnosti. Nejde o vtip. Je to výsledek volného působení tržních sil, respektive nadnárodních korporací, jimž kterému Evropská komise umetá cestičky. Výroba chladniček, kterých se před dvacet lety v Německu vyráběly desítky druhů, byla přestěhována do Asie. Stejně jako výroba kdečeho dalšího. Od součástek až po celé finální výrobky.

Před třiceti lety Němci dokázali vyrobit téměř jakýkoli na trhu běžně prodáváný tovar. Často od počátku až po finální výrobek. Ještě v 80. letech fungovaly v Porúří doly a hutě, v nichž byly taveny špičkové kovové materiály. Porýní bylo největším centrem průmyslové výroby v Evropě. V té době bylo jen málo součástek, jejichž výrobu byste nedaleko Rýna nenašli. Od Bavorska a Bádenska-Würtemberska na jihu až po Šlesvicko-Holštýnsko na severu byly po celém Německu továrny prakticky na všechny výrobky. Od ledniček až po kompletní vlakové soupravy. Značka „Made in Germany“, tehdy znamenala záruku špičkové kvality.

Po sjednání dohody o Světové obchodní organizaci (WTO), která odstranila z mezinárodního obchodu většinu cel a množstevního omezení obchodu s průmyslovými výrobky, naplno vypuklo stěhování výrob z vyspělých zemí jako Německa do Asie. Na dálném východě je totiž nejen levnější pracovní síla, ale i méně přísné předpisy pro ochranu životního prostředí, a pro dostatečně bohatého zájemce mnohem rychleji vyřiditelné stavební povolení nejen na novou továrnu. Touto cestou zmizely i z ČR tisíce továren. Přestože u nás jsou platy čtvrtinové ve srovnání s Německem.

Odstranění většiny překážek mezinárodního obchodu v evropských zemích připravilo o práci miliony lidí. Veřejné rozpočty evropských zemí kvůli stěhování výrob přišly o biliony eur ročně. I když se EU stále tváří jako někdo, kdo může ostatní poučovat, jde fakticky o území neschopné zajistit svým obyvatelům dostatek výrobků nutných k běžnému životu. Evropské země jsou zcela závislé na dodávkách průmyslového zboží a součástek z Asie. A surovin z Ruska.

Kritici globalizace, k nimž se rovněž počítám, již od 90. let upozorňovali nejen na ekonomické škody, které evropským zemím – včetně ČR – liberalizace světového obchodu přináší. Řada odborníků již tehdy varovala před rizikem nedostatku základních životních potřeb, který by mohl vzniknout v důsledku krize, jež by narušila složité dodavatelské řetězce. Výrobky, které v domácnostech běžně užíváme, několikrát objedou zeměkouli, než se dostanou na maloobchodní pult. Kovy jsou taveny na jiném kontinentě než jsou z nich vyráběny součástky. Smontování finálního výrobku často pobíhá o další desítky tisíc km jinde.

Pandemie koronaviru do tohoto systému lidově řečeno „hodila vidle“. Výrobci nejen chladniček nemají součástky, které jim nedovezly lodě z Číny. Asijské firmy nedodávají do montoven nejen proto, že nemají kontejnery, které kvůli COVIDu uvázly na opačné straně světa. Pomalu jim dochází i suroviny, jejichž přísun z Afriky rovněž vázne na problémech v lodní dopravě. Po příchodu COVID-19 do EU jsem v Evropském parlamentu navrhoval pozastavit provádění Zeleného údělu aspoň do doby, než bude jasné, jestli si takový hazard můžeme dovolit. Při projednávání Víceletého

fiskálního rámce EU pro léta 2021 až 2027 jsem navrhoval nevyhazovat bilion eur základního rozpočtu EU a dalších 750 miliard eur půjčených v rámci Fondu obnovy, na nesmysly jako budování dalších fotovoltaických a větrných elektráren nebo 5G mobilní sítě, ale peníze raději investovat do návratu průmyslové výroby z Asie zpět do členských států EU.

Probruselská většina oba mé návrhy zamítla. Globalizace je totiž důvod, proč EU existuje. Vrcholné orgány EU provádí to, co po nich chtějí nadnárodní korporace, které na globalizaci vydělávají a jaksi při tom zapomínají platit daně nejen členským státům EU, ale i kdekoli jinde. Brusel v podstatě funguje jako „okovy“, které mají členským státům znemožnit z globalizace vystoupit nebo ji omezit, jak to celkem úspěšně po 4 roky praktikoval bývalý US prezident Donald Trump. Zahraničně obchodní politika už dávno není v působnosti členských států, ale v působnosti EU. K její změně by byla nutná dohoda kvalifikované většiny Rady. Vlády Německa a Francie spolu mají dost hlasů na to, zabránit jakékoli změně. Komise, která jménem EU na mezinárodní úrovni zastupuje členské státy při jednání o mezinárodním obchodě, je kompletně celá stoupencem globalizace.

Liberalizace mezinárodního obchodu s průmyslovým zbožím zašla tak daleko, že to už ohrožuje i obranyschopnost západních zemí. Na což důrazně upozorňoval Trump. S programem opětného návratu průmyslu do USA – známého jako Udělat Ameriku znovu velkou – přesvědčivě vyhrál volby v roce 2016. A podle dostupných poznatků si troufám tvrdit, že i volby v loňském roce. Akcionáři nadnárodních korporací však nikdy nemají dost. Jejich zisky mohou růst, jen pokud bude globalizace pokračovat. A proto nesměl pokračovat v Bílém domě Donald Trump i za cenu pravděpodobného zfalšování voleb. Dosazení Joe Bidena do americké prezidentské židle umožnilo začátkem léta otevřít na půdě WTO jednání o další liberalizaci mezinárodního obchodu. Tentokrát se zemědělskými produkty a potravinami.

Komise hodlá jet na podzimní jednání ministerské konference WTO se záměrem souhlasit s dalším odbouráním cel a množstevních omezení dovozů z třetích zemí. Pokud se v listopadu v Ženevě ministři obchodu dohodnou, bude nás v nejbližší době čekat na pultech obchodů ještě více potravin z dovozu. O souhlasu Komise netřeba pochybovat, i když by to znamenalo krachy mnoha zemědělských a potravinářských podniků v zemích EU. Podle Komise je volný mezinárodní obchod jen prospěšný a žádné škody nepáchá. V červnu jsme v Zemědělském výboru Evropského parlamentu zahájili jednání o mandátu

Komise pro jednání na půdě WTO. Během léta jsem předložil sérii pozměňovacích návrhů, které by v případě schválení Komisi zakázaly podepsat jakékoli otevření unijního trhu pro další dovozy potravin a zemědělských výrobků ze třetích zemí.

Pokud by došlo ke zvýšení dovozů a k následným krachům našich zemědělských podniků, tak bychom se po německých čekacích listinách na ledničky mohli záhy dočkat i obnovení potravinových lístků na přiděly jídla.

Ivan David